

Måleinstrumenter

En serie af miniforedrag med blandet teori og praksis.

Varighed 45 min.

Formål

Lidt teori om måleinstrumenter

Lære at bruge klubbens instrumenter

Lære hvordan man bedst foretager målinger

Praktiske øvelser

14. September 2017: Oscilloscop 1

- opbygning og brug. De rigtige prøver

Tidsplan

12. Oktober 2017: Oscilloscop 2

- tag dit eget oscilloscop med. Gennemgang af forskellige typer.
- måling på praktiske opstillinger

9. November 2017: Spectrum Analyzer

- opbygning og brug.
- hvordan undgår man at brænde instrumentet af!
- måling på praktiske opstillinger.

18. Januar 2018: Network Analyzer

- hvordan fungerer en Network Analyzer

Network Analyzer

- det mest universelle HF- instrument til måling af forstærkere, filtre, antenner

En Network Analyzer består af 3 grundenheder:

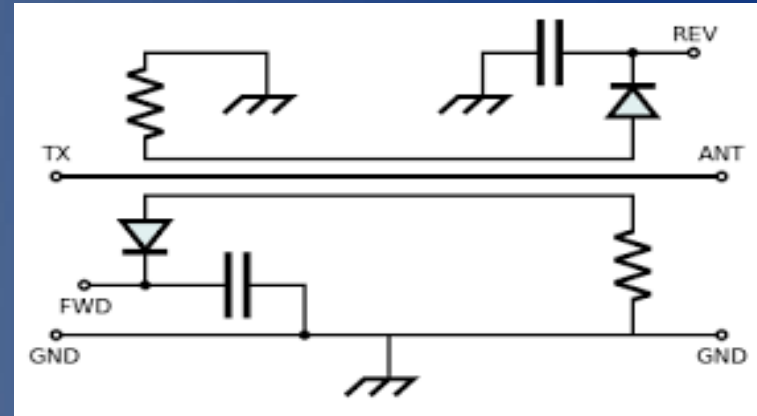
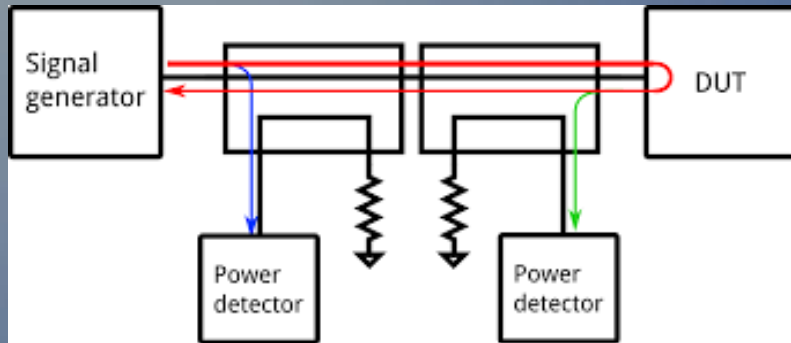
- 1) – en generator del (sender)
- 2) – en detektor del (modtager)
- 3) – en kobler del, der gør det muligt at adskille og måle både frem- og retursignaler

Standbølgeometer – en slags VNA?

Et standbølgeometer måler signal frem til og signal retur fra en belastning (antenne). Samme teknik bruges til at måle tilpasning til en forstærker, filter og andet.

VSWR målebro – retur måling

- et standbølgemeter viser normalt effekten frem og retur fra antennen.

Ud fra forholdet imellem de respektive frem- og tilbage signaler, kan man også beskrive impedans tilpasningen – RTL eller Return

VSWR, Return Loss og Reflected Power

VSWR	Return Loss (dB)	Reflected Power (%)
1:1	∞	0
1.1:1	26.44	0.228
1.2:1	20.83	0.816
1.3:1	17.69	1.71
1.4:1	15.56	2.78
1.5:1	13.98	4
1.6:1	12.74	5.5
1.7:1	11.73	6.8
1.8:1	10.88	8.2
1.9:1	10.16	9.6
2.0:1	9.54	11
3.0:1	6.02	24.9
4.0:1	4.44	36
5.0:1	3.52	44.4
6.0:1	2.92	50.8
∞:1	0	100

Som radioamatør er vi vant til at bruge standbølgeforholdet som udtryk for tilpasning.

Man kan også bruge begrebet Return Loss, der er størrelsen i dB af det (svagere) signal, der reflekteres fra belastningen.

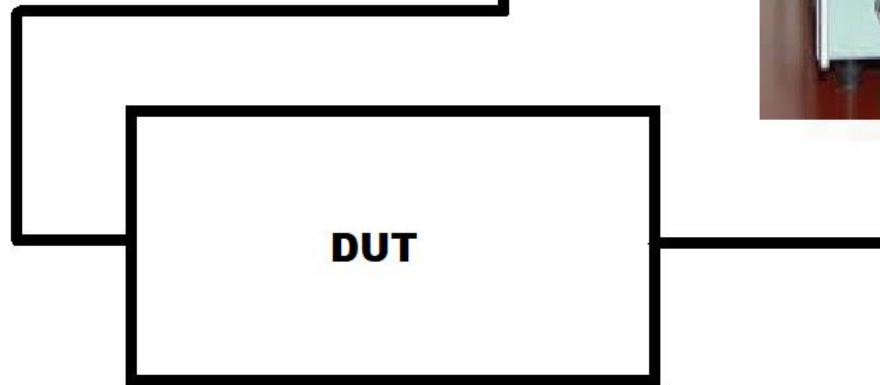
Ud fra Return Loss er det nemt at beregne hvormange procent af effekten, der reflekteres.

Gennemgangs måling

Måiesender Boonton 102D

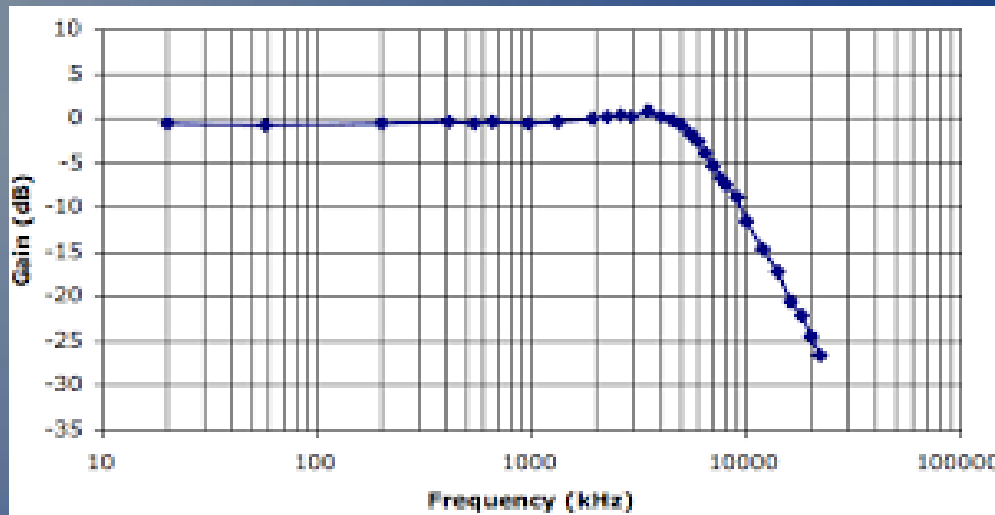
RF millivoltmeter

- manuel måling af "DUT". Filter, forstærker, kabel etc

Gennemgangs måling

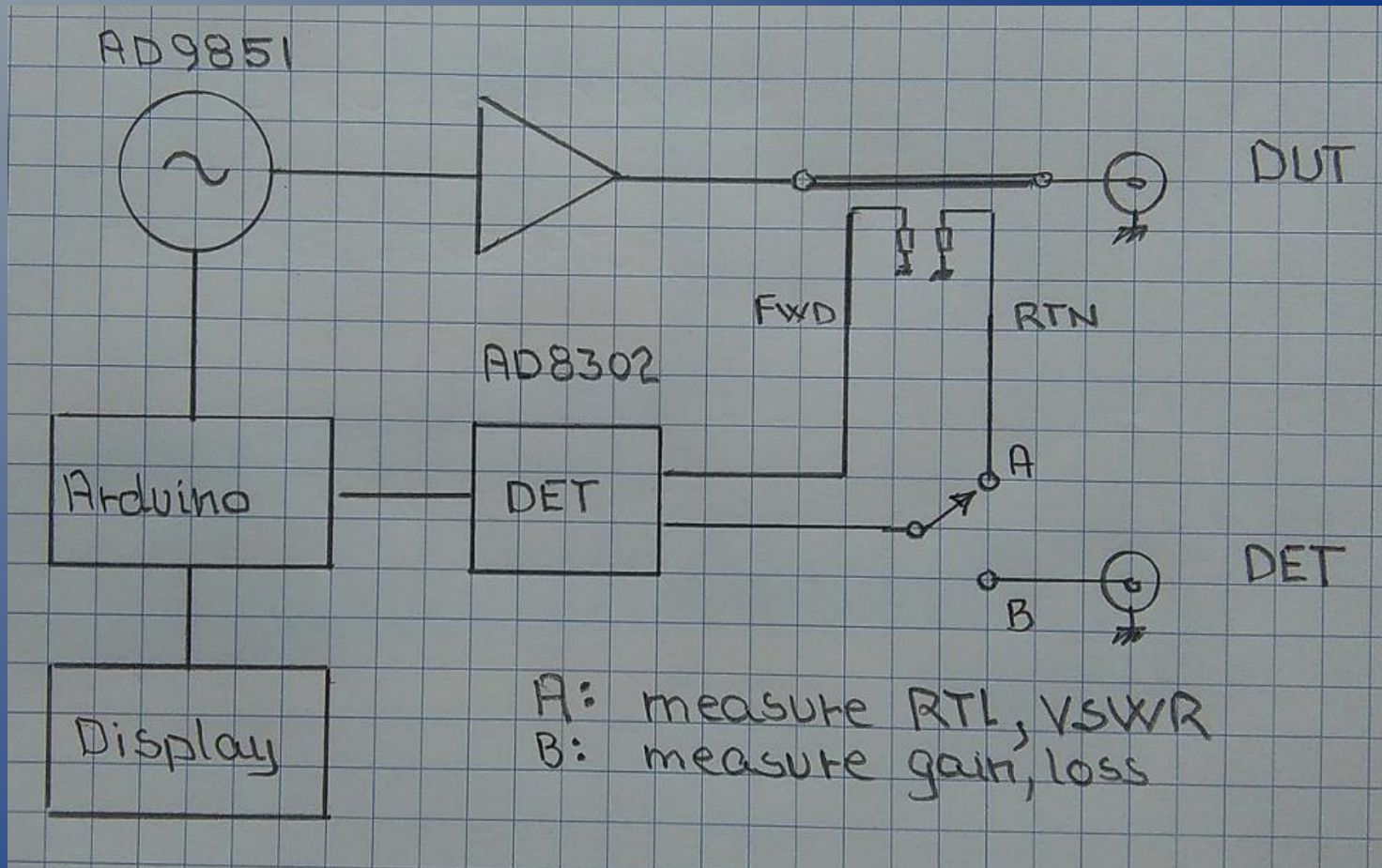
- eksempel et lavpas filter
- manuel plotning for at tegne kurven
- det tager tid!

VNArduino

- ikke en "rigtig" VNA, men tilstrækkelig til langt de fleste amatørmålinger
- som stand-alone kan den måle standbølgeforhold, men koblet til PC bliver det til en simpel VNA.

VNArduino

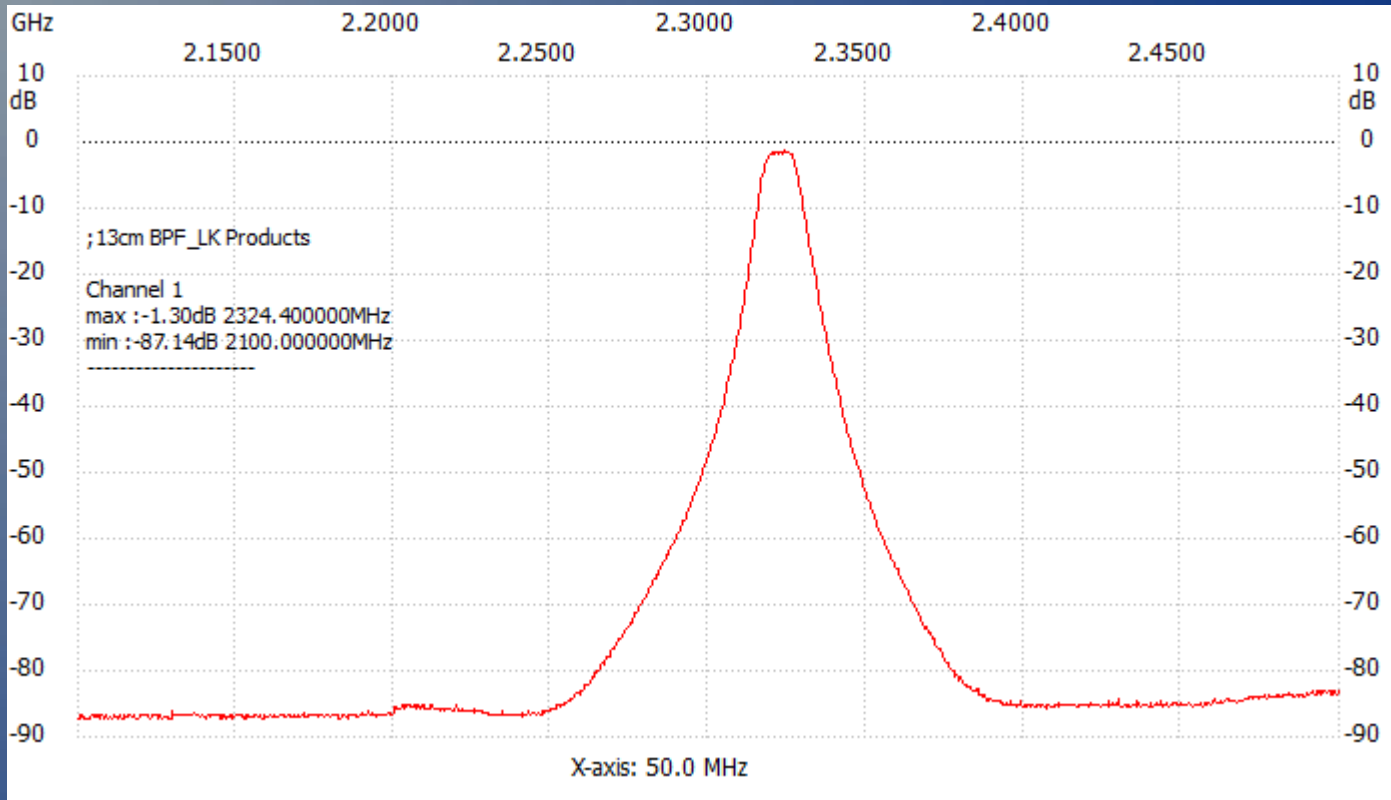
- måler retur signaler (standbølge, return loss)
- måles signal gennemgang (filtre, forstærkere)
- men ikke begge på samme tid!

NWT4000

- NetzWerkTest'er fra Funkamateurlig
- skal tilsluttes PC. Dækker fra 35 MHz til 4400 MHz
- måler filtre og forstærkere direkte
- måler tilpasning og RTL med ekstern målebro

NWT 4000 måling

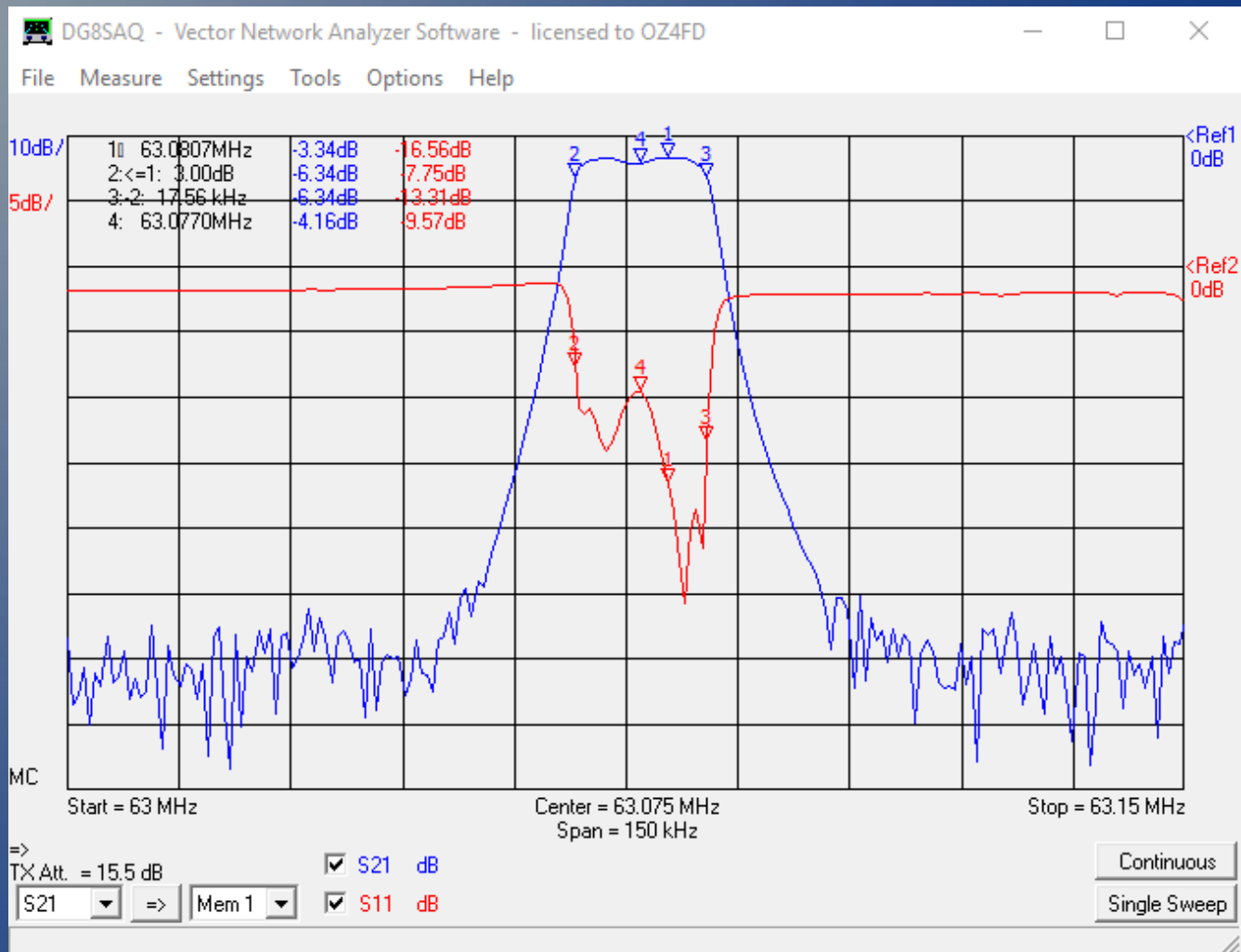
- 13 cm filter målt fra 2100 MHz til 2500 MHz.

DG8SAQ Vector Network Analyzer

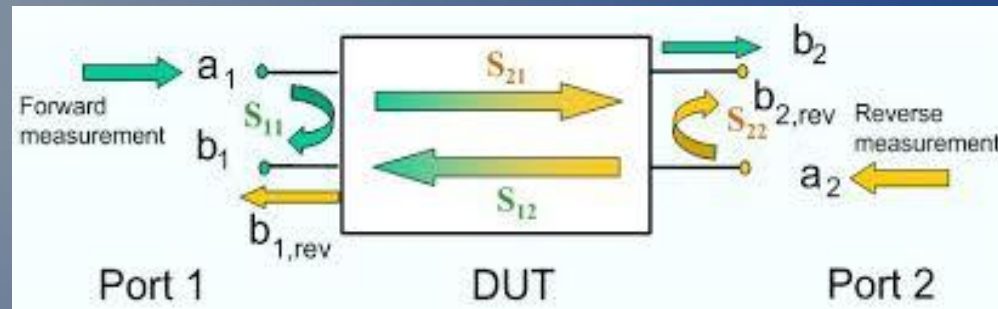

- "rigtig" vektor analysator (dog ikke stand-alone)
- måler fra 1 kHz til 1,3 GHz
- alle former for impedans og transmissions målinger
- kalibreres når måleopstilling ændres (ulempe?)

DG8SAQ VNWA måling

- lidt om S-parametre

Måleobjektet har en indgang og udgang. Det kalder man en 2-port
Et lavpas filter eller en forstærker er eksempler på en 2-port
 S_{11} er return loss eller standbølgeforsvar på indgangen
 S_{21} er forstærkning/dæmpning fra port 1 til port 2

- og mindre brugt:

S_{22} er return loss på udgangen

S_{12} er tilbagevirkning fra udgang til indgang

HP 8754A Network Analyzer

Transmission coefficient set

- ekstern målebro
- måleområde 5 – 1300 MHz

Network Analyzer

-og nu til nogle praktiske målinger...